

LIITTEET 1 JA 2

Liite 1. Kirjallisuuskatsauksen kohteena olleet tutkimukset

Tekijät, vuosi, maa	Tutkimuksen tarkoitus	Aineisto ja tutkimusmenetelmät	Keskeiset tulokset	Laadun arviointi
Baker B. 2019. USA.	Selvittää perheen ja isyyden merkitystä sateenkaariperheiden isien puheessa ja muodostaa dialektinen teoria.	13 naimisissa olevaa sateenkaariperheen isää haastateltiin. Tutkimusmenetelmänä diskurssianalyysi. Kvalitatiivinen tutkimus.	Perheet työstivät identiteettiään puheen kautta suhteessa heteronormatiiviseen dominoivaan puheeseen, joka perheistä keskusteltaessa valitsee.	8/10
Benson A, Silverstein L, Auerbach C. 2008. USA.	Saada tutkimustietoa sukupuolirooleihin liittyvistä haasteista homoisien elämässä. Tutkimustiedon tavoitteena selvittää homomiehiä koskevia stereotyyppioita ja laajentaa isyyden roolia kaikkien miesten osalta.	Kvalitatiivinen tutkimus. Tutkimuksen kohteena 25 isää, joilla on ollut lapsia aiemmasta heteroliitosta ja jotka ovat myöhemmin muodostaneet homomiehen identiteetin. Puolistrukturoidut ryhmähaastattelut.	Identiteetin muutos heteroisästä homoisäksi oli merkittävä osa miesten elämäntarinaa. Yhteisöön kuulumattomuus koettiin ongelmaksi, vertaistuki oli tärkeää.	9/10
Bergman K, Rubio R, Green R-J, Padrón E. 2010. USA.	Tutkia millaisia ovat vanhemmiksi sijaissynnytyksen kautta isäksi tulleet homomiehet ja miten he kokevat muutoksen kohti vanhemmuutta.	40 pysyvässä parisuhteessa olevaa homoisää haastateltiin. Monimenetelmä tutkimus. Haastattelun vastaukset analysoitiin osin kvantitatiivisella ja osin kvalitatiivisella metodilla.	Vanhemmuus muutti isiä monella tavalla mm. suhteessa työhön, elämäntyyliin, ihmissuhteisiin ja itseen. Muutokset olivat sekä positiivisia että haastavia.	7/10
Carroll M. 2018 a. USA.	Selvittää, kuinka sukupuolen ja perheen rakenteet vaikuttavat sateenkaariperheiden isien jokapäiväiseen elämään ja tutkia selviytymisstrategioita, joilla isien resilienssi perheissä lisääntyy.	Isäryhmiä tarkkailtiin ja haastateltiin 41 sateenkaariperheen isää. Kvalitatiivinen tutkimus.	Yhteisön tuki ja osallisuus sekä näkyvyys auttoivat selviytymään heteronormatiivisten ideologioiden keskellä.	7/10
Carroll M. 2018 b. USA.	Tutkia sateenkaariperheiden isien muodostamien yhteisöjen kerrostumia. Tutkimuksen kohteena erityisesti seksuaalisuuden lisäksi muuhunkin vähemmistöön (rotu, luokka, siviilisääty) kuuluvat isät. Tavoitteena ymmärtää yhteisöllisyyttä, haasteita ja resilienssiä isien keskuudessa.	Isäryhmiä tarkkailtiin 61 kuukauden ajan ja lisäksi 56 isää osallistui puolistrukturoituihin haastatteluihin. Teemoittelun jälkeen aineisto kävi läpi kolmiportaisen koodausprosessin, lopputuloksena aineistolähtöinen teoria. Monimenetelmä tutkimus.	Useampaan vähemmistöön kuuluminen lisäsi riskiä ulkopuolisuuden tunteelle ja elämän haasteille. Erityisesti heteroseksuaalisissa suhteissa alun perin isäksi tulleet kokivat taloudellisia vaikeuksia ja mielenterveyden ongelmia. Vähemmistöihin kuuluminen oli stressin lisäksi myös resilienssiä lisäävä tekijä.	7/10

Tekijät, vuosi, maa	Tutkimuksen tarkoitus	Aineisto ja tutkimusmenetelmät	Keskeiset tulokset	Laadun arviointi
Feugé É A, Cossette L, Cyr C, Julien D. 2019. Kanada.	Selvittää eri tekijöiden vaikutusta vanhempien osallistumiseen ja lasten psykososiaaliseen sopeutumiseen adoptioperheissä.	Tutkimuksen kohteena 92 sateenkaariperheen isää ja heidän 46 1-9 vuotiasta lastaan. Isät täyttivät useita kyselyitä koskien sosiodemografista asemaa, työnjakoa ja sitoutumista sekä mittarit Bem Sex Role Inventory (BSRI) ja Child Behavior Checklist (CBCL). Kvantitatiivinen tutkimus.	Isät kertoivat tasa-arvoisesta työnjaosta ja korkeasta osallistumisesta lastenhoidon eri osa-alueille, vaikka toinen isistä oli yleensä enemmän mukana kuin toinen. Tulot ja sukupuolirooli (feminiininen/maskuliininen) olivat tärkeimmät yleisen osallistumisen ennustajat. Lapsilla esiintyi vain harvoin käyttäytymisongelmista. Tyytymättömyyden vanhemmuuteen liittyvässä tehtävänjaossa havaittiin ennustavan lapsen oireita.	6/8
Gianino M. 2008. USA.	Selvittää muutosta koti vanhemmuutta sateenkaariperheiden isien adoptioprosessin aikana.	8 miesparin haastattelut. Kvalitatiivinen tutkimus.	Pariskunnat kokivat muutoksia monella elämäntilanteella adoptioprosessin aikana ja sen jälkeen. Muutoksiin vaikuttivat perhedynamiikka, läheisten reaktiot sekä tutkittavien omat persoonallisuuden piirteet.	7/10
Giesler M. 2012. USA.	Selvittää sateenkaariperheiden isien käsityksiä sukupuolirooleistaan suhteessa vanhemmuuteen.	Fenomenologinen kvalitatiivinen tutkimus. Kohteena 12 isää, tutkimus toteutettiin ryhmäkeskusteluina.	Isät vastaavat rooliristiriitään sekä kyseenalaistamalla että hyödyntämällä perinteisiä sukupuoleen liittyviä rooliodotuksia.	7/10
Peterson L, Butts J, Deville D. 2010. USA.	Selvittää isyyden merkitystä sateenkaariperheiden isien elämässä.	Kvalitatiivinen tutkimus, jossa haastateltiin 3 sateenkaariperheen isää. Heitä pyydettiin myös täyttämään avoin kyselylomake ja haastatteluita tarkkailtiin.	Päätökseen tulla vanhemmaksi vaikuttivat monet ulkoiset tekijät, samoin kuin henkilökohtaiset toiveet. Isyys laitton tutkittavien elämän tärkeysjärjestyksen uusiksi.	8/10
Richardson H, Moyer A, Goldberg A. 2012. USA.	Tutkia sateenkaariperheiden isien selviytymistä työn ja perheen välillä tasapainotuksessa.	Kvalitatiivinen tutkimus. Kohteena 70 lapsen adoptoinutta sateenkaariperheen isää (35 pariskuntaa). Data analysoitiin Vodyanoffin (2005) työn ja perheen tasapainoa käsittelevän mallin avulla.	Huomioiden sukupuolen ja seksuaalisen suuntautumisen vaikutuksen, tutkimuksessa analysoitiin haasteita, joita miehet kohtaavat ja selviytymiskeinoja, joita he käyttävät työn ja perheen välillä selvitäkseen.	9/10
Schacher S, Auerback C, Silverstein L. 2005. USA.	Kerätä narratiivista dataa miesten polusta koti isyyttä. Selvittää kuinka homoisät muuttavat perinteisiä kulttuurisia normeja isyydestä, perheistä ja maskuliinisuudesta.	Kvalitatiivinen tutkimus. Puolistrukturoidut ryhmähaastattelut 21 homoiselle.	Sateenkaariperheiden isät muuttavat isyyden ja sukupuolien rooleja laajemminkin yhteiskunnallisesta näkökulmasta. Myös perhekäsitys laajenee.	7/10

Tekijät, vuosi, maa	Tutkimuksen tarkoitus	Aineisto ja tutkimusmenetelmät	Keskeiset tulokset	Laadun arviointi
Shenkman G, Shmotkin D. 2014. Israel.	Selvittää psykologista hyvinvointia ja sen yhteyttä homomiesten parisuh-teeseen ja isyyteen.	204 19–79 vuotiaan is-raeilaisen miehen otok-sesta valittiin 45 homoi-sää ja yhtä monta lapse-tonta homomiestä. Kvantitatiivinen tutki-mus. Tutkimuksessa selvitetiin psykologista hyvinvointia, masennuksen merkkejä, ja elämäntar-koituksen kokemusta.	Parisuhde ja vanhem-muus olivat molemmat yhteydessä korkeampaan psykologiseen hyvinvoin-tiin. Isyys vaikutti subjektiivis-ta hyvinvointia nos-tavasti ja elämän tarkoi-tukselliseksi kokemista li-säävästi.	8/8
Vinjamuri M. 2015. A. USA.	Selvittää, miten sateen-kaariperheiden isät tuke-vat lapsiaan heteronor-matiivisessa maailmassa.	Fenomenologiset haas-tattelut sateenkaariper-heiden isiltä (20 perhet-tä) sekä lyhyt kyselykaa-vake. Monimenetelmäutki-mus. Keskusteluiden aihe-i-na selviytyminen adop-tiosta, äidittömyydestä ja isän homouden kanssa elämisestä.	Isät vastasivat haasteisiin empaattisesti, muodos-tivat tunneyhteyden lap-siin sekä syvensivät van-hemmuuttaan.	8/10
Vinjamuri M. 2015. B. USA	Selvittää, mitä sateen-kaariperheiden isät ajat-televat isyydestään ja asemastaan.	Fenomenologinen lähes-tymistapa, kvalitatiivinen tutkimus. Adoptiolla vanhemmak-si tulleita sateenkaariper-heiden isiä 20 perheestä haastateltiin.	Isät kohtasivat haasteita suhteessa isyyteen, sek-suaaliseen suuntautumiseen ja auktoriteetteihin.	8/10
Wells G. 2011. USA.	Rakentaa aineistopohjai-nen teoria, tavoitteena saada lisätietoa sateen-kaariperheiden isien elä-mästä.	Kvalitatiivinen tutkimus. Haastattelujen kohteena 10 miesparia, jotka oli-vat adoptoineet yhdessä lapsen/lapsia kuluneiden kolmen vuoden aikana.	Isät vastustivat yhteis-kunnan asettamia rooleja ja normeja siitä, millaisia heidän tulisi miehinä ja kasvattajina olla, tulokse-na uusi sukupolvi ja uu-denlainen isyys.	9/10

Liite 2. Esimerkki analyysiprosessin kulusta yhden yläluokan osalta

Alkuperäisilmaus	Pelkistykset	Alaluokka	Yläluokka
Tutkitut saivat tukea lähipiiriltä ja ulkopuolelta ennen päätöstä vanhemmuudesta.	Tutkitut saivat vanhemmuudelle tukea lähipiiriltä. Tutkitut saivat vanhemmuudelle tukea ulkopuolelta.		
Tutkitut pitivät tärkeänä yhteistä halua vanhemmuuteen.	Yhteinen halu vanhemmuuteen koettiin tärkeäksi.		
Tutkitut peilasivat kokemuksiaan lapsista ja pohtivat sen vaikutusta päätökseen tulla vanhemmaksi.	Tutkitut pohtivat aiempien kokemusten lapsista vaikutusta päätökseen tulla vanhemmaksi.		
"Mitä haluan elämältäni?" Halu tulla vanhemmaksi.	Halu tulla vanhemmaksi.	Isyyden muodostuminen	
Tutkitut kävivät läpi pitkällistä prosessia identiteetin muutoksen myötä.	Identiteetin muutos oli pitkä prosessi.		
Ensisijaisesta homoudesta ensisijaiseen isyyteen.	Identiteetin painopiste muuttui isyyden myötä.		
Taloudellinen tilanne ei vaikuttanut suurimmalla osalla tutkittujen päätökseen.	Taloudellisella tilanteella ei ollut vaikutusta päätökseen tulla vanhemmaksi.		
Adoptioprosessi koettiin sekä haasteena että osana isäksi tulemistä.	Adoptioprosessi näyttäytyi sekä haasteena että osana isyyttä.		
Tutkitut kokivat tunnetta kasvusta ja muutoksesta.	Tutkitut kokivat henkilökohtaista kasvua ja muutosta.		
Vanhemmuuden uuvuttava vaikutus yllätti tutkitut.	Uupumus yllätti vanhemmuudessa.		
Vanhemmuus on antanut uutta perspektiiviä elämään.	Vanhemmuuden myötä elämään on tullut uutta perspektiiviä.		
Isyys lisäsi elämäntyytyväisyyttä ja psykologista hyvinvointia.	Elämäntyytyväisyys lisääntyi isyyden myötä. Psykologinen hyvinvointi lisääntyi isyyden myötä.	Parisuhde ja perhe	
Tutkitut kuvasivat parisuhteensa parantuneen ja lähentyneen haasteista huolimatta.	Parisuhde parani ja lähentyi haasteista huolimatta.		
Tutkitut kuvailivat tulleen läheisemmiksi kumppaninsa kanssa kommunikaation avulla.	Läheisyys lisääntyi kommunikaation avulla.		Vanhemmuus
Parisuhteesta ja perheestä tulee tutkittujen mukaan kokonainen, läheinen yksikkö.	Parisuhteesta ja perheestä tulee läheinen yksikkö.		
Tutkitut joutuivat muodostamaan omat roolinsa itse, sillä valmiita roolimalleja ei ole.	Omien roolien muodostaminen itse.		

Alkuperäisilmaus	Pelkistykset	Alaluokka	Yläluokka
Parisuhteen kestolla oli merkitystä roolijaon onnistumisen kannalta, pitkä suhde edesauttoi onnistunutta roolijakoa.	Pitkä parisuhde edesauttoi onnistunutta roolijakoa.		
Tasapuolinen työnjako perheessä koettiin tärkeäksi.	Tasapuolinen työnjako koettiin tärkeäksi.	Roolien jako	
Tutkitut kokivat isyyden tuovan heidät kosketuksiin persoonansa maskuliinisen ja feminiinisen puolen kanssa.	Persoonan maskuliininen ja feminiininen puoli löytyvät isyyden myötä.		
Työnkuvassa tehtiin tarpeellisia muutoksia arjen sujuvoittamiseksi.	Työnkuvassa tehtiin tarpeellisia muutoksia.		
Työpaikan lapsiystävällisyys helpotti tutkittujen mukaan arkea.	Työpaikan lapsiystävällisyys helpotti arkea.		
Perheelle raivattiin aikaa arkea aikatauluttamalla.	Aikataulutus toi aikaa perheelle.	Perheen ja muun elämän yhteensovittaminen	
Taloudelliset tekijät olivat merkityksellisiä vain pienellä osalla tutkituista.	Taloudellisten tekijöiden merkitys oli pieni suurimmalla osalla tutkituista.		
Isyys koettiin tutkittujen joukossa valintana, jonka vuoksi oltiin valmiita uhraamaan vähemmän tärkeitä asioita.	Isyys koettiin valintana, jonka vuoksi voitiin uhrata vähemmän tärkeitä asioita.		